

Nyhedsbrev August 2020

I sidste nyhedsbrev lagde jeg op til at sætte lidt fokus på De Novo Fedtsyrer. I den sammenhæng giver jeg pennen videre til Finn Strudsholm, Kvægviden.dk.

Finn Strudsholm:

"De novo fedtsyrer i kontrolmælk – hvad kan vi bruge dem til?"

Sidst år begyndte RYK at analysere kontrolmælk for fedtsyrer, og her er det især interessant at følge de såkaldte "de novo fedtsyrer".

"De novo fedtsyrer" er de fedtsyrer, som køerne selv bygger op fra bunden i yveret, og byggestenene til dem stammer fra forgæringen i vommen (eddikesyre og smørsyre). De novo fedtsyrer i mælken viser derfor, hvor godt det går med at fordøje cellevæggene (NDF) i vommen.

Vi kan bruge målingerne til at følge udviklingen reagere og lave justeringer, hvis niveauet falder. Og så kan opdelingen på unge og gamle køer vist, om alle klarer sig lige godt.

I vores besætning (Jørgens) har fedtsyrerne hen over sommeren udviklet sig som vist her:

De novo fedtsyre målinger (g fedtsyrer / 100 g totale fedtsyrer) på kontrol dato (54780)

	16/4	16/6	21/7
Gns. de novo, alle køer 120-250 dage	26,8 (57)	27,1 (50)	27,9 (42)
- 1. kalvs 120-250 dage	25,6 (23)	26,1 (20)	27,1 (15)
- 2. kalvs 120-250 dage	27,6 (18)	28,0 (11)	28,6 (10)
- Øvrige kalvs 120-250 dage	27,8 (16)	27,6 (19)	28,2 (17)

På tværs af alle besætninger, ligger de novo andelen i gennemsnit på 25 procent hos Holstein (Jersey laver flere de novo fedtsyrer i yveret og ligger typisk tre enheder højere).

Vores Holstein køer ligger derfor rigtig højt, og det har de gjort hele græssæsonen 2020. Det tyder på, at vores køer har haft det godt i vommen, og det fald på 2-3 enheder, som mange besætninger med afgræsning oplever først på sæsonen, har vi ikke set hos os.

Når de novo falder mange steder i april-juni kan det hænge sammen med høj andel græs med lav struktur og et højt indhold af sukker. Mange køer går måske derfor med en småsur vom først på sommeren, og det går ud over fordøjelsen af NDF i vommen. Det betyder så, at der bliver leveret mindre eddikesyre og smørsyre til yveret.

De novo hos første kalvs køer ligger typisk en enhed lavere end hos de gamle køer, så vores første kalvs køer lå i starten af sæsonen lidt i den lave ende i forhold til de gamle. Vores unge køer er så kommet bedre med her længere hen på sæsonen.

Forklaringen på at vi ligger højt med de novo fedtsyrer hænger måske også sammen med, at vores tilskudsfoder primært er korn. Køerne får derfor ikke så mange fedtsyrer via kraftfoderet og de novo fedtsyrerne fylder relativt mere i mælken fordi der ikke er så mange fedtsyrer, som stammer fra foderet.

Men hvordan ligger de novo fedtsyrerne i mælken rundt omkring hos jer, som fodrer med rigtig meget græs? Det kunne være interessant at høre nogle erfaringer fra sæsonen?

Tak til Finn Strudsholm. Kvægviden.dk

Jørgen:

Kører produktionen som forventet, fedt- og protein %, foderoptagelse, gødningskonsistens mm er der måske ikke den store grund til at "lukke motoren op" og bruge kræfter på at se, hvorfor det fungerer. MEN, - fornemmer man, at

der er noget der halter, er De Novo Fedtsyrerne klart et parameter, som man bør have med i sine overvejelser. Kontakt din rådgiver og tag en snak. Vi har set flere tilfælde, hvor man med held har reduceret tilskudsforbruget og fået en højere fedt% uden tab af kg mælk.

Muligt tilskud til en MaksiGrass vogn.

Landbrugsstyrelsen udsendte 3. juli 2020 en bruttoliste over teknologier, som der måske kan søges tilskud til ifb men en ny teknologiansøgnings runde til nytår. Frem til d. 17. august er der en høringsrunde. MaksiGrass forsøger at argumentere for, at teknologien "Høst og udfodring af frisk græs på stald" skal forblive på denne teknologiliste. Mere herom til efteråret.

Erfa-grupper

Flere har efterlyst muligheden for at få sparring hinanden. God ide som jeg vil forsøge at etablere hen over vinteren. Planen er, at jeg laver et større fælles arrangement til vinter med bla. mulighed for at finde sparringspartner. Ring endelig hvis I ikke kan vente. Der findes mange setups med frisk græs fodring. Det giver bedst mening at parre ligeværdige produktionsforhold.

Varmestress hos køerne.

Der er skrevet meget klogt om varmostress hos malkekøer. Ved store mængder frisk græs kan det i de kommende dage være klogt at give 1 kg korn mere. Køernes grovfoderoptagelse falder og græsset stængler. (lignin øges). 2 forhold der kan få ydelsen til at falde, hvis ikke der suppleres med ekstra let omsættelig energi. Græsset bliver super igen når de høje temperaturer falder.

Fandt en spændende artikel i Dansk Holstein. Se nedenfor. Når man snakker specielle avlslinier for økologer var dette måske værd at overveje.

Køer begynder at lide af varmostress ved 22°C

Undersøgelser har vist, at det dominerende glatte skind-gen giver køer med lavere overflade- og krops-temperaturer, som under forhold med høj varme, giver en højere produktion og har en bedre frugtbarhed. Det økonomiske tab som følge af varmostress for malkekøer anslås til 1,2 milliarder dollars om året alene i USA. For at undgå varmostress eller for at reducere dens virkning ser vi også efterhånden herhjemme flere tiltag så som opsætning af ventilatorer. Der er videnskabeligt bevis for, at genetik er en vigtig komponent i forklaringen af, hvorfor visse køer er bedre i stand til at håndtere varmostress end andre. I Australien, hvor avlsværdier for varmetolerance er blevet beregnet siden 2017, angives en heritabilitet for denne egenskab at være 0,12.

Det særlige er imidlertid, at der er fundet et gen der giver en mere glat skind og gør koen bedre i stand til at regulere dens kropstemperatur. Undersøgelser fra Puerto Rico viser, at dyr med der bærer

dette gen har en 30% stigning i svedkirtel områderne og en 0,9 ° C lavere overflade-temperatur. Det glatte skind-gen blev først beskrevet i Senepol-racen, en caribisk race. Racen blev i 90'erne tilfældigt krydset med Holstein i de caribiske lande. Da genet er dominerende ligesom det pollede gen, så kan det på sigt blive en del af Holstein population. En undersøgelse der er blevet udført på University of Florida i 2014 viste, at dyr med det glatte skind-gen havde et mindre fald i produktionen end køer uden dette gen. Fra 60-90 dage efter kælvning, gav køer med det glatte skind-gen 4,5 kg mere mælk i gennemsnit end normale Holstein køer. En anden undersøgelse fra Florida fokuserede på frugtbarhed. Her var det gennemsnitlige kælvnings-interval for køer med det glatte skind-gen 30 dage kortere end almindelig Holstein.

Udover lokale kvægavlsforeninger som A Legacy Genetics, så er globale aktører nu også ved at vise interesse for dette

glatte-skind gen. ST Genetics arbejder med universiteter i Californien og Florida om udvikling af et passende avlsprogram. Indtil nu findes der blot et lille antal tyre som til rådighed, men der er stadig et stykke vej til at de har et tilstrækkeligt højt genetisk niveau, så de kan konkurrere med de øvrige Holstein.

Kilde:
Delvist efter Holstein International,
marts 2020

MaksiGrass®

